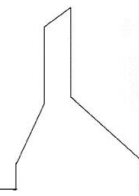

Protestantse gemeente Rutten

Samen op weg naar de toekomst

Rapportage Enquête 2022

Voorwoord

Na de inpoldering van de Noordoostpolder ontstonden in alle groendorpen één of meerdere protestantse gemeenten. Zo ook een Hervormde en Gereformeerde kerk in het meest noordelijke dorp Rutten. Anno 2022 is grote dankbaarheid voor dat wat de kerk heeft kunnen doen voor de gemeenschap. En wij zijn blij met en dankbaar voor wat op dit moment nog gedaan mag worden. Tegelijkertijd weten we, dat op verschillende plaatsen in de Noordoostpolder de protestante gemeentes te maken hebben met krimp. Dit geldt ook de huidige protestantse gemeente Rutten.

Vanuit de essentie van samen kerk-zijn en het geloof, dat daar waar twee of drie in ZIJN NAAM bij elkaar komen onze HEER in ons midden zal zijn, bestaat het verlangen om samen de Godslamp brandende te houden. Hiervoor is sinds enkele jaren het dorpskerkenoverleg Noordoostpolder actief. Maar ook onze gemeente Rutten zelf wil nadenken over haar koers en toekomst. Zo is in het laatste beleidsplan (2019) beschreven, dat wat betreft een 10-tal beleidspunten een stap naar de toekomst gezet moet worden. Dit heeft als doel om samen gemeente te kunnen blijven in Rutten. De titel van het beleidsplan 2019-2022 is: 'Met hart en ziel ontvangen, delen en doorgeven, op weg naar kerk-zijn in 2030'.

Als eerste stap is er besloten een enquête uit te voeren onder alle gemeenteleden met als doelstelling om breed te inventariseren hoe de gemeente denkt over een aantal belangrijke thema's van het kerk-zijn. Zo kunnen, op basis hiervan, de komende jaren concrete keuzes gemaakt worden.

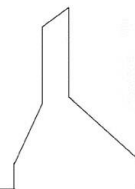
Deze rapportage bevat het verslag, de resultaten en bevindingen van de uitgevoerde enquête in 2022. De werkgroep hoopt hiermee voor gemeente en kerkenraad richting te geven, wat betreft een aantal belangrijke thema's binnen het kerk-zijn voor de toekomst in Rutten.

Zij wenst daarbij een ieder veel wijsheid en Gods onmisbare zegen.

Werkgroep Enquête:
Bert Philipsen
Fiona van der Moere
Mariëlle Luinenburg
Riekeld Zijlstra
Stefan Bleeker

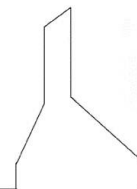

Datum: 24 september 2022

Inhoud

Voorwoord	1
Samenvatting.....	3
1. Inleiding	4
2. Werkwijze	5
3. Methodiek	6
4. Resultaten.....	7
4.1 Kerk-zijn.....	7
4.2 Eredienst.....	9
4.3 Pastoraat	11
4.4 Jeugdwerk.....	12
4.5 Predikantsplaats	13
4.6 Samenwerking in het dorp	14
4.7 Samenwerking NOP	15
4.8 Bestuur en organisatie	17
4.9 Communicatie intern en extern	18
4.10 Inzet vrijwilligers.....	19
4.11 Vernieuwing	20
5. Synthese	22
6. Conclusies en aanbevelingen	25
Bijlage 1	28

Samenvatting

Deze rapportage geeft de uitkomsten weer van de enquête, welke in het voorjaar van 2022 gehouden is onder de gemeenteleden van de Protestantse gemeente Rutten.

De doelstelling van deze enquête was om breed te inventariseren hoe de gemeente denkt over een aantal belangrijke thema's, waarvoor we gezamenlijk op korte termijn keuzes moeten maken voor de toekomst van het kerk-zijn in Rutten.

Wat is gewenst, wat is haalbaar en waar moet de focus op gericht zijn? Daarvoor zijn verschillende stellingen voorgelegd, vanuit verschillende thema's.

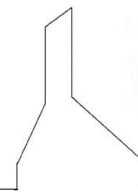
Deze rapportage is tot stand gekomen na het verwerken van de resultaten van de enquête. Het is daarmee de afsluiting van het gehele traject en is een rapportage, waarin op de belangrijke thema's van het kerk-zijn-in-toekomst een richtinggevend antwoord wordt gegeven. Dit is gedaan op basis van de geanalyseerde enquêtes met daarbij enige duiding door de werkgroep.

Eén van de meest duidelijke uitkomsten, die in de verwerking van de resultaten naar voren kwam, is dat vernieuwing een wens en noodzaak is om samen kerk te kunnen zijn in 2030. Als we de reacties goed interpreteren, is het niet zozeer afscheid nemen van alles wat we nu doen, maar behouden wat goed is en uitbouwen op onderdelen, die je wilt vernieuwen of versterken en daarmee het toekomstig kerk-zijn in te vullen.

In onderstaande tabel is daarvoor een eerste aanzet gegeven:

Thema	Behouden	Uitbouwen
Kerk-zijn	Zondagse eredienst	Inspirerende ontmoetingsmomenten
Eredienst	Inhoud/verkondiging	Toepassing verkondiging Liturgie en liederen
Pastoraat	Bezoek, bloemen en aandacht	Meer spontaniteit
Jeugdwerk	Aandacht ouderen	Aandacht jongeren en jonge gezinnen
Predikantsplaats	Eigen herkenbare voorganger	Samenwerking andere dorpen
Samenwerking in het dorp	Eigen identiteit	Samenwerking RK, school, MFA
Samenwerking NOP	Eigen zelfstandigheid	Samenwerking op functies
Kerkenraad/bestuur	Leiding geven gemeente	Samenwerking en delegeren
Communicatie	Gemeente-mail	Digitale app
Vrijwilligers	Groep in leeftijd 55-71	Inspireren middengroep
Financiën	Huidige bijdrage	Kosten lager/delen
Activiteiten	Aantal activiteiten voor jongeren/middengroep	- Ouderen (sociale momenten) - Meer inspiratie door wat we doen

De werkgroep hoopt hiermee en met de conclusies en aanbevelingen aan het eind van deze rapportage voor gemeente en kerkenraad richting te geven op een aantal belangrijke thema's binnen het kerk-zijn voor de toekomst in Rutten.

1. Inleiding

De kerkenraad PG Rutten wil graag samen met de gemeente naar de toekomst kijken van het kerk-zijn in Rutten. Voor deze vraag heeft de kerkenraad een groepje gemeenteleden en enkele kerkenraadsleden gevraagd een enquête uit te zetten onder haar leden.

De doelstelling van deze enquête was om breed te inventariseren hoe de gemeente denkt over een aantal belangrijke thema's, waarvoor we gezamenlijk op kortere termijn keuzes moeten maken.

Achtergrond hierbij is, dat afgelopen jaren op diverse manieren in delen van de gemeente opgehaald is, welke gedachten spelen voor het kerk-zijn in de toekomst. Dit is deels gefragmenteerd, maar ook grotendeels achterhaald door impact van corona. Daardoor ontstaat een nog grotere urgentie om (andere) keuzes te maken over de wijze waarop we in Rutten PKN-kerk willen zijn. Zie daarvoor ook de 10-beleidsvoornemens uit het beleidsplan 2019-2022 als raamwerk. Deze enquête is daarbij een middel om de gemeente te horen en te betrekken, en vervolgens samen op zoek te gaan naar onze koers en bijbehorende keuzes. De enquête is geen doel op zich, welke 1 op 1 antwoorden geeft op alle vragen voor de toekomst.

Deze rapportage is tot stand gekomen na het verwerken van de resultaten van de enquête. Het is daarmee de afsluiting van het gehele traject en is een rapportage, waarin op de belangrijke thema's van het kerk-zijn-in-toekomst een richtinggevend antwoord wordt gegeven. Dit is gedaan op basis van de geanalyseerde enquêtes met daarbij enige duiding door de werkgroep.

De enquête richtte zich vooral op vragen, die te maken hebben met de wijze van kerk-zijn en geloofsgemeenschap en wat minder gericht op de organisatorische/bestuurlijke vragen. De rapportage zal richting geven voor de toekomst, maar geeft geen pasklare antwoorden voor de gemeente/kerkenraad. Daarvoor zal kerkenraad (en gemeente) nog verder met elkaar in gesprek moeten gaan, ieder vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Deze rapportage levert daarvoor wel de bouwstenen.

Het traject om samen een koers te bepalen voor 2030 valt daarmee uiteen in twee belangrijke fasen, met daarin de volgende kernactiviteiten:

Fase I Enquête [Februari 2022 tot augustus 2022]

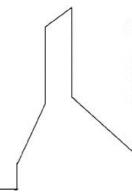
1. Thema's benoemen en vragen opstellen
2. Enquête vormgeven en organisatorisch voorbereiden
3. Enquête uitzetten, in laten vullen en ophalen.
4. Resultaten uit enquête analyseren
5. Rapportage
6. Communicatie en afstemming

Fase II Gesprek binnen de gemeente en samen keuzes maken

1. Gemeente avond(en), groepsgesprekken, verdiepende gesprekken met gemeente
2. Kaders stellen en richting geven aan keuzes voor de toekomst vanuit kerkenraad
3. Keuzes voorbereiden en voorleggen/besluiten

[fase II maakt geen onderdeel uit van de opdracht van deze werkgroep]

Tot slot, deze rapportage van de enquête is geen waarde-oordeel over hoe het nu gaat in de kerkelijke gemeente, maar mag helpen bij het verlangen en bepalen van richting en visie voor de toekomst.

2. Werkwijze

In de voorbereiding van deze enquête is gekeken naar een vorm van open vragen of gesloten vragen met daarbij een voorbeeld vanuit de RK-parochie (open vragen) en PG-gemeente Luttelgeest (in de vorm van stellingen). Gezien de verwerkingsvaardigheden en het type vragen en thema's, die de kerkenraad in het voorjaar 2022 heeft meegegeven, heeft de werkgroep gekozen voor de methodiek 'Luttelgeest' met 40 vragen in de vorm van stellingen.

Het bestaande voorbeeld met stellingen is aangevuld en passend gemaakt voor de thema's en actuele vragen vanuit PG Rutten. De lijst met stellingen is als concept voorgelegd aan de kerkenraad (maart/april 2022) en daarna vastgesteld. Er is bewust gekozen voor overlap en herhaling van een aantal thema's en vragen, omdat dit een completer en betrouwbaarder beeld geeft van de reacties. Er is ook gekozen voor een indeling in leeftijden, zodat inzichtelijk wordt waar de focus/prioriteiten liggen binnen de verschillende leeftijdsgroepen. Deze zijn als volgt ingedeeld:

- 16-25 jaar
- 26-40 jaar
- 41-55 jaar
- 56-70 jaar
- 71 jaar en ouder

De werkgroep bestond uit een vijftal gemeenteleden, waarvan één ouderling uit de kerkenraad. Deze verzorgde de terugkoppeling naar de kerkenraad.

In onderstaande figuur 1 is globaal de oorspronkelijke tijdsplanning weergegeven.

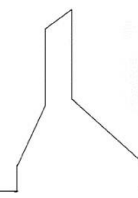
Globale planning Enquete PKN Kerk Rutten											
Activiteiten/Periode	Febr II	Mrt I	Mrt II	Apr I	Apr II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I	Juli II
1. Thema's benoemen en vragen opstellen											
2. Enquete vormgeven en voorbereiden											
3. Enquete uitzetten en ophalen											
4. Resultaten analyseren											
5. Rapportage											
6. Communicatie en afstemming											

Figuur 1: tijdsplanning

Met de kerkenraad en de gemeente is nadrukkelijk gecommuniceerd, dat de resultaten van de enquête geen kant en klare antwoorden geven op een aantal voorliggende (beleids)keuzes. Wel mag verwacht worden, dat het een duidelijker beeld geeft, waar de gemeente (of een deel van de gemeente) de focus voor de toekomst kan leggen. Daar waar zich een duidelijk beeld aftekent, kunnen in onderling overleg vervolgstappen gemaakt worden. Daar waar geen of een zeer verdeeld beeld ontstaat in de resultaten is de gemeente nog niet toe aan het maken van keuzes. Voor dat thema zal meer tijd nodig zijn of zullen meer gesprekken gevoerd moeten worden, alvorens men een koers kan bepalen.

Rapportage enquête

De stellingen in de enquête zijn ingedeeld in categorieën. Een aantal stellingen is ingedeeld in twee categorieën. In dit document zijn de stellingen gesorteerd op categorie, zodat er onderling een verband gevonden kan worden en daarmee een richting voor het toekomstige beleid.

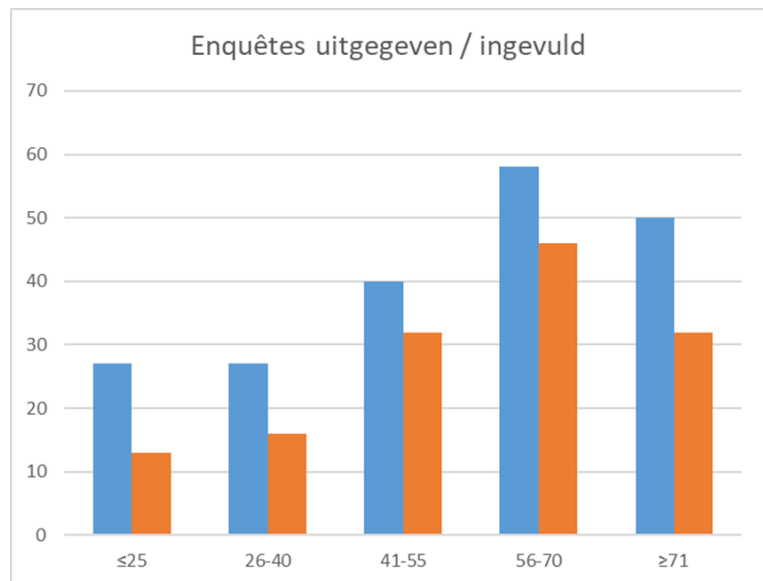

3. Methodiek

In de laatste weken van mei 2022 zijn, via een tiental vrijwilligers, alle enquêtes verspreid binnen de gemeente. Voor alle leden van 16 jaar en ouder zijn de formulieren, met toelichting, persoonlijk afgegeven per huisadres. Daarbij is benoemd wat het belang is van invullen, om zo een goede respons te krijgen en een goed beeld van dat wat er leeft in de gemeente.

Begin juni 2022 zijn alle antwoordformulieren verwerkt. Er zijn in totaal 202 formulieren verspreid en er zijn 149 formulieren teruggekomen. Dat geeft een respons van 74%! Dat is een geweldig resultaat. Bij de verdere verwerking blijkt, dat van de 149 retour- enveloppen er 139 een daadwerkelijk een ingevulde enquête hebben. Tien mensen maakten de opmerking, dat ze zich niet (voldoende) meelevend voelen om de enquête in te kunnen vullen.

Deze 139 ingevulde enquête-formulieren zijn verder in een Excel-programma verwerkt en geclusterd. De leeftijdsverdeling van de retourformulieren volgt heel goed de opbouw van onze gemeente (zie figuur 2 hiernaast). Dat geeft aan dat de antwoorden representatief zijn voor de opbouw van de gemeente.

Figuur 2: Leeftijdsverdeling retourformulieren

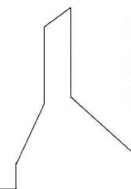
Alle 40 vragen en antwoorden zijn op een rij gezet. De vragen die overlap met elkaar hebben, zijn in clusters bij elkaar gezet. Door deze vraagstelling kan overlap juist wat extra duidelijkheid geven. Door de leeftijdsverdeling bij de vragen/clusters krijgen we een completer beeld.

De stellingen zijn onderverdeeld in categorieën per kerk-thema. Per stelling wordt een waarde weergegeven, naarmate het antwoord een hogere of lagere waarde scoort per leeftijdscategorie. Hiermee wordt duidelijk, wat de verbanden zijn per stelling in een categorie/thema.

Deze percentages geven een beeld betreffende de verbanden per leeftijdsgroep:

- Geen verband
- Matig verband
- Sterk verband

Hiervoor zijn de kleuren van rood naar groen gebuikt. Hoe sterker het contrast, des te duidelijker het verband. De kleuren zeggen natuurlijk niets over gekozen stellingen in de vorm van goed en fout. Met andere woorden: de kleuren geven geen waardeoordeel.

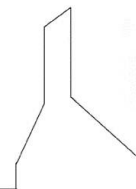
4. Resultaten

Naast de scores van de stellingen A en B is er in de enquête ook ruimte gegeven aan losse opmerkingen. Hieronder volgt allereerst een greep uit de opmerkingen van onze respondenten:

Een aantal respondenten bleek moeite te hebben met een keuze te maken tussen A en B. Mensen, die niet actief betrokken zijn in de PKN Rutten, maar wel lid zijn van onze gemeente, hebben zelf besloten de enquête niet in te vullen, zodat de uitslag representatief zou blijven voor de gemeente. Een aantal gemeenteleden van met name de leeftijdscategorie 41-55 jaar gaf aan meer afstand te willen nemen van de kerk. Vernieuwing werd aangegeven als oplossing om de jonge leden/gezinnen weer meer naar de kerk te laten komen. De activiteiten voor de basisschoolkinderen worden als heel positief ervaren. Opwekkingsliederen blijken niet bij alle ouderen aan te spreken. Krachten bundelen in de Noordoostpolder en met andere dorpen samenwerken wordt noodzakelijk geacht, in combinatie met diensten, welke jong en oud aanspreken.

4.1 Kerk-zijn

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71
1	A Voor een toekomstbestendige kerk is vernieuwing nodig.	79%	85%	94%	91%	84%	50%
	B Het gaat nu goed. We kunnen doorgaan, zoals we alles nu doen.	21%	15%	6%	9%	16%	50%
6	A De Emmaüskerk is een PKN-kerk voor met name gemeenteleden, die hier lid van zijn.	35%	54%	38%	30%	33%	33%
	B De samenwerking met rooms-katholieken en andere dorpsgenoten mag best meer aandacht krijgen.	65%	46%	63%	70%	67%	67%
7	A Ik zou graag deelnemen aan gespreksgroepen om mijn geloof te delen en te verrijken.	43%	42%	44%	41%	65%	15%
	B Voor mij is de zondagse eredienst genoeg om mijn geloof te verrijken.	57%	58%	56%	59%	35%	85%
8	A We moeten meer samenwerken met de basisscholen en hen betrekken bij onze kerkdiensten.	57%	38%	56%	67%	49%	69%
	B We moeten ons als kerk meer op de basisscholen laten zien en <u>daar</u> activiteiten organiseren.	43%	62%	44%	33%	51%	31%
21	A Ik vind activiteiten door de week (gespreksgroepen, Bijbelstudie, etc.) het belangrijkste van het kerk zijn.	21%	40%	29%	23%	24%	7%
	B Ik vind de eredienst op zondag het belangrijkste van kerk zijn.	79%	60%	71%	77%	76%	93%

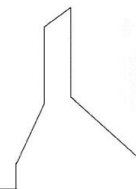
22	A	Een kruis en uitingen van het rooms-katholieke geloof kunnen prima naast elkaar in onze kerk.	56%	54%	64%	60%	55%	48%
	B	Onze kerk is en blijft een PKN-kerk. Ook alle uitingen moeten daarop gericht zijn.	44%	46%	36%	40%	45%	52%
24	A	Ik ga naar de kerk, omdat ik gemeenteleden en dorpsgenoten wil ontmoeten.	21%	36%	29%	15%	21%	15%
	B	Ik ga naar de kerk om geïnspireerd te worden en mijn geloof te voeden en levendig te houden.	79%	64%	71%	85%	79%	85%
27	A	Ik voel me thuis in onze kerk en gemeente.	70%	62%	43%	76%	67%	86%
	B	Ik voel me niet meer zo thuis in onze kerk en denk wel eens aan een andere geloofsgemeenschap.	30%	38%	57%	24%	33%	14%
32	A	Toekomst van onze kerk heeft meer sociale momenten en ontmoetingsmomenten nodig.	68%	62%	80%	74%	60%	68%
	B	Toekomst van onze kerk heeft meer geloofsverdieping nodig.	33%	38%	20%	26%	40%	32%
35	A	Ik wil graag dat er doordeweeks meer ontmoetingsmomenten voor jongeren binnen de gemeente georganiseerd worden.	42%	45%	53%	52%	41%	24%
	B	Ik wil graag dat er doordeweeks meer ontmoetingsmomenten voor ouderen binnen de gemeente georganiseerd worden.	58%	55%	47%	48%	59%	76%

Resultaten;

Het thema 'kerk-zijn' krijgt binnen de uitgevoerde enquête veel aandacht. Deze kan ook gekoppeld worden aan de thema's 'eredienst' en 'vernieuwing'. Interessant is om deze thema's naast elkaar te leggen en conclusies te trekken voor onderzoek binnen onze gemeente om te komen tot mogelijke veranderingen. Veranderingen die recht doen aan wat onze gemeente graag wil.

In de reactie op vraag 1 zien we een grote meerderheid die vernieuwing nodig vindt voor een toekomstige kerk, maar wel met een duidelijk leeftijdseffect voor de 71+ groep (50/50) die meer behoudend heeft gereageerd. Kijkend naar de reacties, die betrekking hebben op het kerk-zijn voor de toekomst, zien we dat het sociale element erg belangrijk wordt gevonden om naar de kerk te gaan (60 tot 80 %). Het voeden van het geloof en het geloof geïnspireerd en levendig houden is de kern voor alle leeftijdsgroepen (65 tot 85 %).

Inzake samenwerking maakt dit thema ook het een en ander duidelijk: De wens om met rooms-katholieken en andere dorpsgenoten samen te werken wordt door 60 tot 70 % gevoeld bij bijna alle leeftijdsgroepen, behalve bij de jongste leeftijdsgroep (50 %).

Binnen die samenwerking in ons dorp mogen de scholen ook niet vergeten worden.

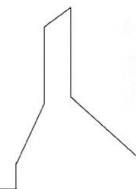
De ontmoetingsmomenten doordeweeks zijn voor onze ouderen (60 tot 75 %) belangrijker dan voor onze jongeren (45 tot bijna 60 %).

Conclusies:

- Om de Godslamp brandend te houden is vernieuwing nodig in onze gemeente. Vernieuwing is voor de ouderen minder sterk nodig.
- In de eredienst zijn sociale momenten belangrijk en tegelijkertijd blijft de basis een stuk inspiratie in de eredienst. Wat de toekomst betreft, mag de eredienst meer sociaal. Dit als toevoeging en niet in plaats van de inhoud. Alle gemeenteleden willen wel gevoed worden in hun geloof en inspiratie krijgen door de eredienst.
- Samenwerking op polderniveau wordt belangrijker gevonden in de nabije toekomst, dan de samenwerking op dorpsniveau. Hoewel we op dorp wél graag de mogelijkheden van samenwerken willen verkennen. Misschien speelt dezelfde geloofsbeleving daarbij een rol.
- Ontmoetingen doordeweeks zijn voor ouderen belangrijker dan voor jongeren.

4.2 Eredienst

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71	
2	A	Ik vind de eredienst op zondag het belangrijkste van kerk- zijn.	29%	15%	19%	19%	41%	34%
	B	Ik vind pastoraat en omzien naar elkaar (het sociale aspect) het belangrijkste van kerk zijn.	71%	85%	81%	81%	59%	66%
4	A	Mijn voorkeur gaat uit naar diensten, zoals we ze nu gewend zijn.	36%	23%	13%	16%	37%	73%
	B	Mijn voorkeur gaat uit naar moderne diensten met vernieuwende elementen.	64%	77%	88%	84%	63%	27%
7	A	Ik zou graag deelnemen aan gespreksgroepen om mijn geloof te delen en te verrijken.	43%	42%	44%	41%	65%	15%
	B	Voor mij is de zondagse eredienst genoeg om mijn geloof te verrijken.	57%	58%	56%	59%	35%	85%
10	A	Streamen en fysieke kerkdiensten gaan prima samen en dit moet na de coronatijd ook zo blijven.	87%	100%	94%	97%	85%	70%
	B	We moeten z.s.m. terug naar fysieke kerkdiensten. Het streamen kan dan stoppen.	13%	0%	6%	3%	15%	30%
14	A	Ik vind de huidige liturgie over het algemeen goed. Deze hoeven we niet te veranderen.	50%	42%	19%	35%	54%	83%
	B	Ik vind de huidige liturgie over het algemeen te zwaar en te eentonig. Ik zou graag meer variatie en afwisseling willen.	50%	58%	81%	65%	46%	17%
21	A	Ik vind activiteiten door de week (gespreksgroepen, Bijbelstudie, etc.) het belangrijkste van het kerk zijn.	21%	40%	29%	23%	24%	7%
	B	Ik vind de eredienst op zondag het belangrijkste van kerk zijn.	79%	60%	71%	77%	76%	93%

23	A	Ik zou graag meer BEAM-diensten willen	28%	46%	50%	37%	22%	7%
	B	Een paar BEAM- diensten per jaar vind ik voldoende	72%	54%	50%	63%	78%	93%
29	A	Ik vind het kerkbezoek belangrijk voor de eredienst en de ontmoeting.	74%	69%	63%	80%	79%	71%
	B	Nu ik online meer goede diensten kan volgen, heb ik minder behoefte om naar de kerk te gaan.	26%	31%	38%	20%	21%	29%
30	A	We zingen liefst alleen liederen uit het liedboek en de evangelische liedbundel.	34%	23%	6%	21%	33%	69%
	B	We zingen liefst ook opwekkingsliederen en andere religieuze popmuziek via de beamer.	66%	77%	94%	79%	67%	31%

Resultaten;

Het thema 'eredienst' is met diverse vragen aan bod gekomen en er zijn veel vragen over gesteld in de enquête. We willen graag helder krijgen hoe belangrijk een ieder de eredienst wel of niet vindt en waar de invulling van deze dienst vervolgens aan moet voldoen. Vandaar het aantal vragen, die betrekking hebben op dit belangrijke thema.

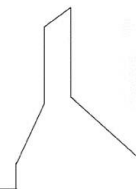
Opvallend is dat binnen dit thema alle leeftijdsgroepen aangeven dat pastoraat en omzien naar elkaar het belangrijkste is van kerk zijn, belangrijker dan de eredienst op zondag (60 tot 85 %).

Vernieuwing van de eredienst is een grote wens bij bijna alle leeftijdsgroepen (63 tot 88 %), behalve bij de oudste leeftijdscategorie (slechts 27 %). Die vernieuwing moet, zo is de wens, vooral gezocht worden in de huidige eredienst en niet door extra BEAM-diensten te organiseren (50 tot 93 %).

Behoud van streaming (87 tot 100%) vind nagenoeg iedereen een logisch gegeven.

Conclusies:

- De beleving en gewenste invulling van de erediensten is sterk leeftijdsgebonden
- Vernieuwing van de erediensten is een grote wens bij nagenoeg alle leeftijdsgroepen, behalve bij de oudste leeftijdsgroep (71 jaar en ouder).
- De frequentie en het aantal activiteiten hoeft niet zozeer omhoog, maar de invulling van de activiteiten zou anders moeten.
- Het lijkt erop dat erediensten met een sociaal aspect als belangrijk ervaren wordt. Sociale aspecten door de week zijn minder belangrijk in het algemeen, behalve voor de categorie ouderen.
- Pastoraat en omzien naar elkaar is heel belangrijk voor alle leeftijdsgroepen, dat wordt nog belangrijker ervaren dan de eredienst.
- Streamen is een belangrijk vorm van communicatie. Dit wil men graag zo houden.
- Vernieuwing middels andere/nieuwe liederen in de reguliere kerkdienst is een belangrijk element voor kerkgangers in de toekomst. Meer BEAM-diensten zijn niet noodzakelijk.

4.3 Pastoraat

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71	
2	A	Ik vind de eredienst op zondag het belangrijkste van kerk- zijn.	29%	15%	19%	19%	41%	34%
	B	Ik vind pastoraat en omzien naar elkaar (het sociale aspect) het belangrijkste van kerk zijn.	71%	85%	81%	81%	59%	66%
12	A	Ik vind bezoek en persoonlijke aandacht van de kerk heel belangrijk.	78%	77%	81%	63%	84%	86%
	B	Dat bloemetje of bezoek van de kerk hoeft voor mij niet.	22%	23%	19%	37%	16%	14%
17	A	Ik zou het fijn vinden als er vaker mensen vanuit de kerk / gemeenteleden bij mij langs kwamen.	25%	15%	21%	13%	33%	35%
	B	Ik vind meer bezoeken thuis per jaar niet nodig.	75%	85%	79%	87%	67%	65%
25	A	Pastoraat is voor de voorganger, de bezoekmedewerkers en de ouderlingen.	36%	33%	31%	45%	29%	39%
	B	Pastoraat is voor alle gemeenteleden. Daar wil ik ook aan meewerken.	64%	67%	69%	55%	71%	61%

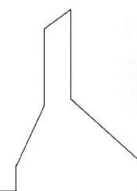
Resultaten;

Pastoraat is een heel belangrijk thema. Omzien naar elkaar, aandacht hebben voor de naaste en tijd nemen voor de ander zijn in onze drukke en hectische samenleving elementaire begrippen. Vandaar dat dit thema middels deze enquête in beeld wordt gebracht.

Alle leeftijdsgroepen (en dan vooral de jongere categorieën) vinden het pastoraat en omzien naar elkaar essentieel binnen het kerk-zijn (60 tot 85 %). Daaraan gekoppeld zijn bezoek en persoonlijke aandacht heel erg belangrijk voor alle leeftijdscategorieën (63 tot 86 %). Dit veel meer dan geplande bezoeken en bloemen op een vastgelegd moment (zie vraag 12). Alle leeftijdsgroepen spreken uit dat het pastoraat voor de gehele gemeente is en dat men daar aan mee wil werken (61 tot 71 %).

Conclusies:

- Persoonlijke aandacht is belangrijk, maar meer formele en fysieke bezoeken per jaar zijn niet nodig. Omzien naar elkaar, gezien worden, persoonlijke aandacht zijn belangrijke elementen. Dit hoeft niet formeel en gestructureerd, maar vooral spontaan.
- Men wil graag meewerken aan pastoraat /omzien naar elkaar. Hier is ruimte voor aanpassing. Pastoraat wordt belangrijk ervaren, maar er is een sterke voorkeur voor een wat vrijere en wat persoonlijkere vorm. Input van gemeenteleden zelf. Gemeenteleden zien hierin ook een rol voor zichzelf weggelegd.
- Bloemen voor gemeenteleden (volgens protocol) zijn niet nodig voor alle leeftijdsgroepen. Spontane en persoonlijke aandacht vormt de essentie voor alle groepen.

4.4 Jeugdwerk

Nr.			Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71
3	A	We moeten meer investeren in jongeren.	89%	80%	88%	96%	90%	85%
	B	We moeten meer investeren in ouderen.	11%	20%	13%	4%	10%	15%
16	A	Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Daarom moeten we als kerk meer aansluiten bij wat jongeren en jonge gezinnen belangrijk vinden.	47%	62%	53%	43%	64%	22%
	B	Jong en oud zijn welkom in onze kerk. We hoeven ons niet specifiek op jongeren en jonge gezinnen te richten.	53%	38%	47%	57%	36%	78%
18	A	Als we voor een eigen predikant kiezen, dan zoeken we iemand, die zich meer richt op jeugd en jonge gezinnen.	83%	70%	86%	86%	82%	84%
	B	Als we voor een eigen predikant kiezen, dan zoeken we iemand, die zich meer richt op ouderen.	17%	30%	14%	14%	18%	16%
35	A	Ik wil graag dat er doordeweeks meer ontmoetingsmomenten voor jongeren binnen de gemeente georganiseerd worden.	42%	45%	53%	52%	41%	24%
	B	Ik wil graag dat er doordeweeks meer ontmoetingsmomenten voor ouderen binnen de gemeente georganiseerd worden.	58%	55%	47%	48%	59%	76%

Resultaten;

Ook het jeugdwerk krijgt als specifiek benoemd thema aandacht in deze enquête. We willen van allen, jong en oud, weten wat er in onze gemeente leeft en of dit een specifiek nader te onderzoeken thema moet worden. Duidelijk blijkt uit de vragen, die gesteld zijn over de jongeren in onze gemeente, dat we meer moeten investeren in jongeren en jonge gezinnen. Alle leeftijdsgroepen benadrukken dit (80 tot 96 %). De eventueel nieuw te benoemen predikant, moet zich vooral richten op die jeugd en jonge gezinnen. Hij/zij moet daar affiniteit mee hebben, omdat daar de toekomst van onze gemeente ligt (70 tot 86 %).

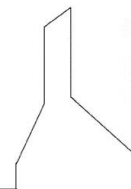
Uiteraard mag de oudste leeftijdscategorie niet vergeten worden binnen de gemeente en zijn de ontmoetingsmomenten doordeweeks essentieel. Daarin moeten we blijven investeren, omdat die behoefte aan gemeenschapszin bij de oudere leeftijdsgroepen behoorlijk is (59 tot 76 %).

Hier ligt dus een geweldige opdracht voor de kerkenraad en de gemeente:

Hoe geven we inhoud aan de wens, die er nadrukkelijk is: Investeren in jeugd en jonge gezinnen!

Conclusies:

- Zonder dat het ten koste gaat van aandacht voor de ouderen, is er een sterk verlangen meer aandacht te besteden aan/tijd te investeren in de jongeren en jonge gezinnen.
- Een toekomstig voorganger zou vooral aansluiting moeten hebben met jongeren en jonge gezinnen.
- Ook de ouderen in onze gemeente geven graag die ruimte aan de jongeren en jonge gezinnen.
- Doordeweeks is meer behoefte aan ontmoetingsmomenten voor ouderen.

4.5 Predikantsplaats

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71	
5	A	Voor de toekomst is het belangrijk dat we een eigen predikant hebben.	37%	31%	31%	22%	53%	36%
	B	Voor de toekomst hebben we meer aan een eigen pastoraal medewerker.	63%	69%	69%	78%	48%	64%
9	A	We moeten een eigen predikant beroepen, ook al kan dit maar voor 30%.	18%	23%	13%	10%	15%	30%
	B	Door samen te werken met de buurtdorpen kunnen we samen een 'eigen' predikant beroepen voor meer uren.	82%	77%	88%	90%	85%	70%
18	A	Als we voor een eigen predikant kiezen, dan zoeken we iemand, die zich meer richt op jeugd en jonge gezinnen.	83%	70%	86%	86%	82%	84%
	B	Als we voor een eigen predikant kiezen, dan zoeken we iemand, die zich meer richt op ouderen.	17%	30%	14%	14%	18%	16%

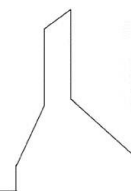
Resultaten;

Het thema 'predikantsplaats' is voor onze gemeente een belangrijk item, aangezien pastor Guus Doorn volgend jaar met pensioen gaat. Welke keuzes moet de gemeente maken en wat vinden de gemeenteleden van bepaalde uitgangspunten?

Bijna alle leeftijdsgroepen (behalve de groep van 56 tot 70 jaar) geven de voorkeur aan een eigen pastoraal medewerker (63 tot 78 %). Daarbij spreekt elke leeftijdsgroep zich uit voor een samenwerking met de buurtdorpen om op die manier een 'eigen' voorganger voor meer uren te kunnen beroepen (70 tot 90 %). Ook binnen dit thema is de gemeente duidelijk: de nieuw te benoemen predikant/pastor moet zich specifiek en bij voorkeur richten op de jeugd en jonge gezinnen (70 tot 86 %).

Conclusies:

- Het is belangrijk dat we een eigen herkenbare voorganger hebben (ook al wordt deze gedeeld met anderen).
- Samenwerking met buurtdorpen wordt als noodzakelijk gezien voor het hebben van een eigen voorganger/predikant.
- Met name is belangrijk, dat de predikant/pastor zich richt op de jeugd en de jonge gezinnen.

4.6 Samenwerking in het dorp

Nr.			Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71
6	A	De Emmaüskerk is een PKN-kerk voor met name gemeenteleden, die hier lid van zijn.	35%	54%	38%	30%	33%	33%
	B	De samenwerking met rooms-katholieken en andere dorpsgenoten mag best meer aandacht krijgen.	65%	46%	63%	70%	67%	67%
8	A	We moeten meer samenwerken met de basisscholen en hen betrekken bij onze kerkdiensten.	57%	38%	56%	67%	49%	69%
	B	We moeten ons als kerk meer op de basisscholen laten zien en <u>daar</u> activiteiten organiseren.	43%	62%	44%	33%	51%	31%
22	A	Een kruis en uitingen van het rooms-katholieke geloof kunnen prima naast elkaar in onze kerk.	56%	54%	64%	60%	55%	48%
	B	Onze kerk is en blijft een PKN-kerk. Ook alle uitingen moeten daarop gericht zijn.	44%	46%	36%	40%	45%	52%
28	A	Onze kerk moet zich vooral richten op de eigen kerkelijke gemeente.	38%	31%	38%	35%	48%	31%
	B	Onze kerk moet zich vooral richten op de gehele dorpsgemeenschap.	62%	69%	63%	65%	52%	69%
33	A	Een kerk in het dorp is belangrijk en willen we behouden.	63%	69%	44%	45%	70%	79%
	B	Kerk kun je ook zijn in een multifunctioneel gebouw of thuis.	37%	31%	56%	55%	30%	21%

Resultaten;

Samenwerking in het dorp is de afgelopen jaren een belangrijk item geworden binnen onze gemeente. Middels de werkgroep kerk en dorpsgemeenschap zijn er al enkele concrete stappen gezet en willen wij dit een vervolg geven. Belangrijk is, hoe de gemeente (binnen alle leeftijdsgroepen) hierover denkt.

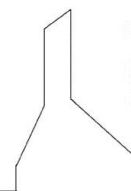
De samenwerking met de rooms-katholieken en andere dorpsgenoten mag best wat meer aandacht krijgen vinden alle leeftijdsgroepen (63 tot 70 %), behalve de jongste leeftijdsgroep (46 %).

Op de een of andere manier samenwerken met de scholen/je als kerk laten zien op de basisschool, wordt niet nadrukkelijk uitgesproken (tussen de 30 en 69 %).

Het behoud van het eigen kerkgebouw is voor de leeftijdsgroep van 56 – 71 jaar en ouder belangrijk (70 % en meer), maar ook voor de jongste leeftijdsgroep (tot 25 jaar). Voor de middengroepen (26-55 jaar) kan de kerk ook het MFA of thuis zijn en is het eigen kerkgebouw niet een vereiste.

Conclusies:

- Meer aandacht voor samenwerking: In algemene zin wordt meer mogelijkheden en kansen gezien, maar ook de noodzaak om samen te werken in het dorp.
- Het eigen kerkgebouw geniet (zo lang mogelijk) de voorkeur. Het eigen kerkgebouw is onderdeel van de eigen identiteit en de eigen basis. Het is een soort van thuishaven.
- Men zou graag wat meer willen samenwerken. En dit dan vanuit de eigenheid/de eigen identiteit en niet alles loslaten. We zouden een wat meer gastvrije gemeente willen zijn.

4.7 Samenwerking NOP

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71	
9	A	We moeten een eigen predikant beroepen, ook al kan dit maar voor 30%.	18%	23%	13%	10%	15%	30%
	B	Door samen te werken met de buurtdorpen kunnen we samen een 'eigen' predikant beroepen voor meer uren.	82%	77%	88%	90%	85%	70%
31	A	Ik vind dat we meer moeten samenwerken met buurtdorpen, om voldoende activiteiten te kunnen blijven organiseren.	77%	92%	88%	83%	74%	62%
	B	Ik vind dat we volledig zelfstandig moeten blijven, ook al betekent dat we minder activiteiten kunnen organiseren.	23%	8%	13%	17%	26%	38%
34	A	Om de kerk in stand te houden is samenwerking nodig binnen en buiten het dorp.	80%	92%	81%	86%	85%	62%
	B	In de huidige vorm kunnen we de kerk nog jaren in stand houden.	20%	8%	19%	14%	15%	38%
38	A	Ik sta open voor gezamenlijke kerkdiensten met andere dorpen.	76%	85%	80%	82%	81%	52%
	B	Ik wil graag kerkdiensten met alleen de gemeente van Rutten.	24%	15%	20%	18%	19%	48%
40	A	Samenwerken met buurtdorpen kan ons helpen om voldoende kerkenraadsleden te houden.	58%	54%	81%	68%	59%	37%
	B	Ik wil graag volledig zelfstandig blijven als gemeente. Ook al betekent dat dan minder ambtsdragers.	42%	46%	19%	32%	41%	63%

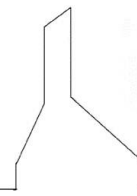
Resultaten;

Met een kleiner wordende gemeente zal de noodzaak groter worden om regionaal (samenwerking NOP) de krachten te bundelen. Vandaar de keuze om dit als thema in deze enquête terug te laten komen en de gemeente hier hun mening over te vragen.

De gemeente is binnen alle leeftijdsgroepen de mening toegedaan niet een eigen predikant te beroepen voor de toekomst, maar de samenwerking met de buurtdorpen te zoeken om samen een eigen predikant te zoeken voor meer uren (70 tot 90 %).

Samenwerking binnen en buiten het dorp vindt men een noodzaak, om op die manier de kerk in stand te houden. Dit geldt voor bijna alle leeftijdsgroepen heel sterk (80 tot 92 %) en voor de oudste leeftijdsgroep (ouder dan 71 jaar) minder sterk (62 %). Daaraan gekoppeld vindt de gemeente de samenwerking met de buurtdorpen heel belangrijk, om op die manier voldoende activiteiten te kunnen blijven organiseren (74 tot 92 % in bijna alle leeftijdsgroepen; de oudste leeftijdsgroep scoort lager, 62 % van de bevroegden ziet dit als wenselijk).

Bijna alle leeftijdsgroepen voelen sterk de behoefte om gezamenlijke kerkdiensten te organiseren met de buurtdorpen (76 tot 85 %); de groep van 71 jaar en ouder voelt dat veel minder sterk (slechts

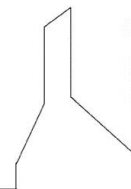

52 %). Van die groep ziet 48 % het als wenselijk de kerkdiensten alleen met de gemeente van Rutten te houden.

Het behoud van voldoende kerkenraadsleden kan worden opgelost door de samenwerking te zoeken met de buurtdorpen, vindt vooral de leeftijdsgroep van 26 tot 40 jaar (81 %). De andere leeftijdsgroepen hebben die behoefte minder sterk (54 tot 68 %), terwijl de oudste leeftijdsgroep (71 jaar en ouder) die behoefte niet heeft, maar een zelfstandige gemeente wil blijven met minder ambtsdragers (63 %).

Conclusies:

- Samenwerking op polderniveau wordt als noodzakelijk gezien om de Godslamp brandend te houden. Belangrijker dan de samenwerking in het eigen dorp. Het behoud van de eigen identiteit lijkt daarbij van het grootste belang.
- Voor het in stand houden van de kerkelijke gemeente en de predikantsplaats wordt nadrukkelijk aan samenwerking gedacht in de polder.
- De middengroep ziet vooral een andere invulling dan 71+, als het gaat om samenwerking op polderniveau. Het kerkenraadsbestuur opgeven gaat te ver, maar de invulling kan wel anders.
- Op polderniveau veel meer samenwerking zoeken met de eigen identiteit als vertrekpunt (bijvoorbeeld voor een predikantsplaats).
- Men vindt het 'veiliger' en gemakkelijker om aansluiting te zoeken bij geloofsgenoten op polderniveau en minder op dorpsniveau.

4.8 Bestuur en organisatie

Nr.			Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71
20	A	Praktisch gezien zullen we in onze kleiner wordende gemeente toe moeten gaan naar een kleine(re) kerkenraad met gedelegeerde taken.	88%	77%	87%	97%	100%	69%
	B	In onze kleiner wordende gemeente willen we hoe dan ook vasthouden aan het aantal voorgeschreven ambtsdragers	12%	23%	13%	3%	0%	31%
26	A	Ik ben bereid meer geld aan de kerk te geven, als dit goed besteed wordt.	10%	42%	20%	3%	11%	0%
	B	Ik vind mijn de huidige financiële bijdrage voldoende.	90%	58%	80%	97%	89%	100%
36	A	Ik zie de kerkenraad als iets van vroeger. Besturen van de kerk kan nu ook in andere vormen.	40%	50%	50%	57%	40%	12%
	B	Ik zie de kerkenraad als een belangrijk orgaan om de kerk te besturen.	60%	50%	50%	43%	60%	88%

Resultaten;

In een kleiner wordende gemeente, zoals onze gemeente kan worden omschreven, zal het in de nabije toekomst steeds lastiger worden voldoende capabele mensen te vinden voor het organiseren en besturen van het kerk-zijn. Daarom is het belangrijk onze gemeente daarop te bevragen middels dit thema.

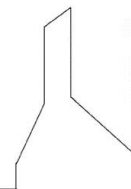
Gemeenteleden zijn duidelijk in de reactie binnen bijna alle leeftijdsgroepen: Organiseer een kleine(re) kerkenraad met gedelegeerde taken naar gemeenteleden buiten dit orgaan (77 tot 100 %). Alleen de groep van 71 jaar en ouder is minder stellig (69%).

Onze oudere gemeenteleden vinden de kerkenraad een belangrijk orgaan om de kerk te besturen (88 %). Binnen alle anderen leeftijdsgroepen is die mening veel minder sterk (43 tot 60 %) en kan het besturen van de kerk ook op andere manieren (40 tot 57 %).

De bereidheid om de eigen financiële bijdrage te verhogen is er niet binnen onze gemeente. In alle leeftijdsgroepen vindt men de huidige eigen bijdrage voldoende (58 tot 100%).

Conclusies:

- Kerkenraad of bestuur van de kerk blijft belangrijk om te kunnen functioneren in de toekomst.
- Merendeel geeft aan dat kerkenraad zich anders kan en moet organiseren in de toekomst.
- Sterke voorkeur voor kleinere kerkenraad met meer gedelegeerde taken naar de gemeente.
- Wat betreft betrokkenheid lijkt er weinig ruimte voor een hogere financiële bijdrage.

4.9 Communicatie intern en extern

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71
39	A Ik wil graag het maandelijkse Kerknieuws behouden.	50%	54%	13%	32%	44%	94%
	B Kerknieuws mag verdwijnen, de gemeentemail en de gemeenteapp geven mij voldoende informatie.	50%	46%	88%	68%	56%	6%

Resultaten;

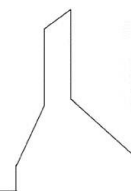
Communicatie in en buiten de gemeente is een belangrijk gegeven. Kerknieuws vervulde tot nu toe daarin een belangrijke rol. Kerknieuws wordt iedere maand gemaakt en rondgebracht. Het voorziet gemeenteleden van informatie over het reilen en zeilen binnen onze gemeente. Daarnaast verschijnt sinds Corona de gemeentemail wekelijks via mail en ontvangt een klein aantal gemeenteleden deze thuis in de brievenbus.

Daarnaast start binnenkort onze gemeente met de invoering van een gemeente-app en doen steeds meer gemeenteleden ervaring op met deze nieuwe digitale communicatielijnen.

Heel duidelijk is de voorkeur bij de oudere gemeenteleden (71 jaar en ouder) om het Kerknieuws te behouden (meer dan 94 %). Alle andere leeftijdsgroepen spreken duidelijk uit dat het Kerknieuws mag verdwijnen en staan open voor de gemeente-app en het behoud van de gemeentemail.

Conclusies:

- Voor ouderen is het Kerknieuws een vertrouwd communicatiemiddel. Jongeren staan open voor nieuwe digitale vormen van communicatie en het behoud van de gemeentemail.

4.10 Inzet vrijwilligers

Nr.			Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71
11	A	We moeten zoveel mogelijk gemeenteleden actief mee laten doen in de kerk.	22%	8%	6%	19%	36%	18%
	B	Meedoen in de kerk is een eigen keuze. We laten een ieder daar vrij in.	78%	92%	94%	81%	64%	82%
13	A	Voor de toekomst zie ik mij zelf als actief lid.	51%	54%	50%	42%	76%	23%
	B	Voor de toekomst zie ik mij zelf als passief lid.	49%	46%	50%	58%	24%	77%
15	A	Ik wil mijn bijdrage leveren door activiteiten te organiseren.	32%	45%	40%	42%	32%	5%
	B	Ik wil mijn bijdrage leveren door deel te nemen aan activiteiten.	68%	55%	60%	58%	68%	95%
19	A	Ik voel mij vrij om mijn talenten in te zetten binnen de gemeente.	54%	67%	57%	65%	50%	38%
	B	Ik wil graag een bijdrage leveren in activiteiten, maar dan moet ik wel gevraagd worden.	46%	33%	43%	35%	50%	62%
37	A	Ik wil actief meewerken in de kerk en hier ook tijd voor vrij maken.	33%	42%	31%	31%	48%	7%
	B	Ik blijf graag meer op de achtergrond.	67%	58%	69%	69%	52%	93%

Resultaten;

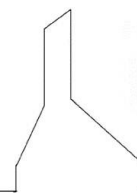
De inzet van vrijwilligers zal steeds belangrijker worden in onze gemeente, die steeds minder leden telt. In een maatschappij, die druk en hectisch is, met een groot aanbod van activiteiten, nemen mensen minder tijd voor vrijwilligerswerk. Belangrijk is daarom te weten hoe onze gemeente denkt over die inzet vrijwilligers.

Alle leeftijdsgroepen vinden de inzet vrijwilligers een vrije en eigen keus (64 tot 94 %) en alle leeftijdsgroepen willen een bijdrage leveren door deel te nemen aan activiteiten (55 tot 95 %) en niet door zelf de organisatie van activiteiten op te pakken. Daarentegen ziet de leeftijdsgroep van 56 tot 70 jaar zichzelf wel als actief lid (76 %).

Het merendeel van de gemeenteleden kiest niet voor een actieve deelname en om extra tijd vrij te maken voor de kerk. Men blijft liever op de achtergrond (52 tot 93 %). Daarin is weer de oudste leeftijdsgroep het meest stellig (93 %).

Conclusies:

- Meedoen in de kerk is een eigen keuze. We laten een ieder daar vrij in. Dit wordt heel sterk door de gehele gemeente gevoeld.
- De oudste groep is heel duidelijk: op de achtergrond blijven, passief lid zijn, maar wel een bijdrage leveren en deelnemen aan activiteiten.
- De andere leeftijdsgroepen zijn wat minder duidelijk, maar zien zichzelf meer als passief lid (behalve de groep van 56 tot 70 jaar), blijven graag meer op de achtergrond maar voelen zich vrij om talenten in te zetten binnen onze gemeente.

4.11 Vernieuwing

Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71	
1	A	Voor een toekomstbestendige kerk is vernieuwing nodig.	79%	85%	94%	91%	84%	50%
	B	Het gaat nu goed. We kunnen doorgaan, zoals we alles nu doen.	21%	15%	6%	9%	16%	50%
4	A	Mijn voorkeur gaat uit naar diensten, zoals we ze nu gewend zijn.	36%	23%	13%	16%	37%	73%
	B	Mijn voorkeur gaat uit naar moderne diensten met vernieuwende elementen.	64%	77%	88%	84%	63%	27%
14	A	Ik vind de huidige liturgie over het algemeen goed. Deze hoeven we niet te veranderen.	50%	42%	19%	35%	54%	83%
	B	Ik vind de huidige liturgie over het algemeen te zwaar en te eentonig. Ik zou graag meer variatie en afwisseling willen.	50%	58%	81%	65%	46%	17%
27	A	Ik voel me thuis in onze kerk en gemeente.	70%	62%	43%	76%	67%	86%
	B	Ik voel me niet meer zo thuis in onze kerk en denk wel eens aan een andere geloofsgemeenschap.	30%	38%	57%	24%	33%	14%
30	A	We zingen liefst alleen liederen uit het liedboek en de evangelische liedbundel.	34%	23%	6%	21%	33%	69%
	B	We zingen liefst ook opwekkingsliederen en andere religieuze popmuziek via de beamer.	66%	77%	94%	79%	67%	31%

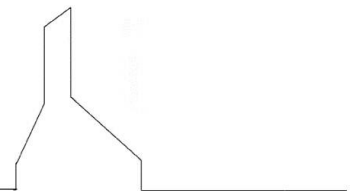
Resultaten;

Het thema vernieuwing is belangrijk voor de toekomst van onze kerk en onze gemeente. In andere thema's is vernieuwing al aan de orde gekomen. In deze paragraaf combineren we verschillende thema's, die een link hebben met vernieuwing om te zien welk beeld dat oplevert.

Alle leeftijdsgroepen (behalve de groep van 71 jaar en ouder) spreken zeer sterk de wens uit van vernieuwing binnen onze kerk (79 tot 94 %).

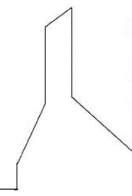
Als het gaat om de eredienst, dan wil men graag vernieuwende elementen (63 tot 88 %) en zang vanuit opwekking gekoppeld aan religieuze popmuziek via de beamer (66 tot 94 %). De oudste leeftijdsgroep vormt hierop een uitzondering. Voor hen is die noodzaak er duidelijk niet en gaan zij voor het behoud van wat wij nu al hebben.

Alle leeftijdsgroepen (behalve de leeftijdsgroep van 26 tot 40 jaar) voelen zich thuis in onze kerk en onze gemeente (62 tot 86 %). De groep van 26 tot 40 jaar scoort lager en is daarmee een uitzondering (43 %).

Conclusies:

- Om samen kerk te blijven na 2030 is vernieuwing nodig .
- Daarbij gaat de voorkeur uit naar moderne diensten met vernieuwende elementen. We zingen liefst ook opwekkingsliederen en andere religieuze popmuziek via de beamer, behalve de 71+ groep.
- Alle leeftijdsgroepen voelen zich thuis in onze gemeente, behalve de groep 26-40 jaar. Dat is opvallend en vraagt om verder onderzoek.
- Het gaat meer over de vorm dan over de inhoud van wat we willen veranderen.

5. Synthese

Een belangrijke aanleiding voor de enquête is de vraag hoe de gemeente de toekomst voor zich ziet als het gaat om kerk-zijn in Rutten. Wat is gewenst, wat is haalbaar en waar moet de focus op gericht zijn. Daarvoor zijn verschillende stellingen voorgelegd, vanuit verschillende thema's. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten per thema besproken en conclusies getrokken.

In dit hoofdstuk wordt over de thema's heen gekeken. Welk beeld ontstaat vanuit de enquête? Welke richting, welke focus geven de resultaten ons en waar moeten we vooral met elkaar over in gesprek?

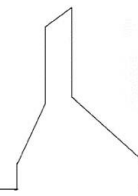
Eén van de meest duidelijke uitkomsten is, dat vernieuwing nodig is om de Godslamp brandend te houden in onze gemeente. Dit wordt door ouderen als minder urgent gevoeld. Tegelijkertijd geven alle leden, ook de ouderen, aan dat er meer aandacht moet zijn voor de jongeren en jonge gezinnen in de toekomst. Dus daar ligt een belangrijk aanknopingspunt voor de toekomst.

Kijken we verder naar de thema's, met betrekking tot vernieuwing, dan wordt ook duidelijk dat de eredienst een belangrijk element blijft voor het kerk-zijn in de toekomst. De vernieuwing die we zoeken in de eredienst lijkt niet te gaan om de boodschap of de verkondiging van Gods Woord, als wel de manier waarop we dat vieren in liturgie. Dus het lijkt te gaan om het type liederen die we zingen, de toepassing van Gods Woord, als wel de interactie in de eredienst. Meer bijzondere diensten lijken niet nodig. Het liefst wordt een andere invulling van de huidige eredienst gezien. Gezien het feit dat de beleving leeftijdsgebonden is, ligt daar een opening voor het gesprek met elkaar. Hoe kunnen we deze gewenste verandering invullen met behoud van de kerkgang van onze ouderen?

Pastoraat en omzien naar elkaar is belangrijk voor alle leeftijdsgroepen. Dat wordt nog belangrijker ervaren dan de eredienst. Wellicht logisch als we ook kijken naar het totale ledenaantal van onze gemeente en het deel daarvan wat niet wekelijks in de kerk komt, maar die wel het onderlinge contact als belangrijk ervaart. Vooral de persoonlijke, spontane (en niet geplande) aandacht is een duidelijke wens en wordt als positief ervaren. Daarin weet een ieder zich verantwoordelijk en wil een ieder ook wel wat meer doen. Gemeentelieden ervaren geplande bezoeken, met als voorbeeld de ingeroosterde bloemengroet, als minder inspirerend. Waarschijnlijk is enige vorm van coördinatie wel nodig om ritme en regelmaat te behouden in het omzien naar elkaar. Een goede uitdaging om hier vorm aan te geven voor diaconie, het pastorale team en de kerkenraad.

Wat betreft de jeugd ontstaat ook een duidelijker beeld. Uit de reacties blijkt, dat we dat we meer moeten investeren in jongeren en jonge gezinnen. Daar moet de nadruk komen te liggen voor de nabije toekomst. Daaraan gekoppeld moet, de eventueel nieuw te benoemen, predikant zich vooral richten op die jeugd en jonge gezinnen. Hij/zij moet daar affiniteit mee hebben, omdat daar de toekomst voor onze gemeente ligt. Ook de ouderen in de gemeente geven in hun reactie aan, dat meer focus op jongeren en jonge gezinnen belangrijk is. Uiteraard mag de oudste leeftijdscategorie niet vergeten worden binnen de gemeente en zijn de ontmoetingsmomenten doordeweeks essentieel. Daar moeten we activiteiten voor blijven organiseren, omdat de behoefte en gemeenschapszin groot is in deze groep.

Als het gaat om het aantal kerkelijke activiteiten, vooral door de week, dan lijkt die behoefte groter bij de ouderen dan bij de middengroep en de jongeren. Voor ouderen lijkt er meer behoefte te zijn om door de weeks extra kerkelijke en sociale activiteiten te organiseren. Voor de middengroep en

jongeren gaat het niet om meer activiteiten, maar om meer ‘inspirerende’ activiteiten. Zie daarvoor ook de rapportage van de gesprekken met middengroep (februari 2020).

Voor het in stand houden van een kerkelijke gemeente wordt een herkenbare eigen voorganger als noodzakelijk gezien. Een belangrijke toevoeging bij dit thema is, dat bijna alle leeftijdsgroepen de voorkeur uitspreken voor een eigen pastoraal medewerker en geen predikant. Wat hiermee precies bedoeld wordt is niet helder. Het is belangrijk om dit in een vervolg scherp te krijgen. Ten alle tijde zal een voorganger gezocht moeten worden in samenwerking met andere dorpen. Deze zal zich, naast de aandacht voor ouderen, vooral moeten richten op jongeren en jonge gezinnen.

Samenwerking op polderniveau zal noodzakelijk zijn voor een toekomstbestendige kerk. Dat lijkt nog boven de samenwerking op dorpsniveau te gaan. Binnen de dorpsgemeenschap zijn er mogelijkheden die gewenst zijn om te onderzoeken. Op polderniveau wordt het als noodzaak gezien. Behoud van eigen identiteit en een eigen kerkgebouw lijkt daarbij een belangrijk uitgangspunt.

Bij vernieuwing hoort ook een andere vorm van besturen en organiseren. Ook hier zien we een verschil van reacties tussen de verschillende leeftijdsgroepen. Het algemene beeld is, dat een kerkenraad nodig blijft om leiding te geven aan de gemeente, maar dat dat kleiner kan met meer gedelegeerde taken. Het is dan ook de moeite waard te kijken naar de talenten van onze gemeenteleden buiten de kerkenraad. Daar zou, in de nabije toekomst, meer gebruik van moeten worden gemaakt. Op die manier kun je het takenpakket van een kleiner wordende kerkenraad verlichten én je maakt de betrokkenheid van de gemeente breder en groter. Een andere mogelijkheid in besturen en organiseren is meer samenwerking tussen en over de dorpen. Wellicht zal een tussenvorm van beide opties nodig zijn voor de toekomst.

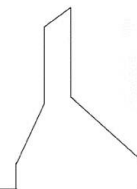
Naar de toekomst gekeken willen vrijwilligers niet aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid, maar zij willen geïnspireerd betrokken worden. Wellicht is dat nog de grootste uitdaging voor de gemeente als geheel. Het is van belang hierover het gesprek met elkaar aan te gaan. Tegelijkertijd lijkt het ook goed om keuzes te maken, wat betreft het aantal activiteiten en minder activiteiten te plannen vanuit ‘gewoonte’, maar meer vanuit ‘vernieuwing’ en ‘inspiratie’.

Gezien de reacties mag niet verwacht worden dat de financiële bijdrage per gezin zal stijgen de komende jaren. Kostenbesparing of samenwerking in het dorp of op polderniveau zal hierop een antwoord kunnen zijn. Als het zou lukken om middels vernieuwing meer leden te inspireren en actief te betrekken, dan is daarin wellicht nog ruimte.

Als het gaat om communicatie hechten ouderen veel waarde aan het bestaande kerknieuws als vorm van communicatie. De middengroep en jongeren zien meer in de digitale vormen van communicatie en de uitbreiding van gebruik van een gemeente-app. Dat laatste medium is sneller, actueler en meer passend bij deze tijd. Het zou goed zijn te focussen op het nieuwe, zonder het oude kanaal volledig te laten vervallen.

In algemene zijn lijkt de uitslag van deze enquête goed aan te geven welke kant we op moeten om invulling te geven aan de koers van het kerk-zijn 2030. Zoals steeds aangegeven is het geen kwestie van zwart/wit-antwoorden. En ook niet het één doen en het ander volledig na te laten. Waarschijnlijk is het meer een kwestie van aandacht schenken aan en inzetten op die punten, waar we na bespreking echt de focus op willen leggen. Samen vernieuwing verder invulling geven.

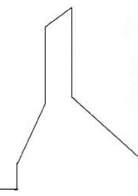
De algehele conclusie is dat met deze uitkomsten en met die van het thema ‘vernieuwing’, richting gegeven kan worden aan deze vernieuwing. Een prachtige uitdaging om dit, samen met de gemeente, vorm te geven! Vernieuwing is duidelijk een wens en noodzaak om samen kerk te kunnen

zijn in 2030. Als we de reacties goed interpreteren, is het niet zozeer afscheid nemen van alles wat we nu doen, maar behouden wat goed is en uitbouwen op onderdelen die je wilt vernieuwen of versterken en daarmee het toekomstig kerk-zijn in te vullen.

In onderstaande tabel daarvoor een eerste aanzet. Deze tabel is niet compleet, maar slechts een eerste aanzet.

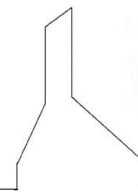
Thema	Behouden	Uitbouwen
Kerk-zijn	Zondagse eredienst	Inspirerende ontmoetingsmomenten
Eredienst	Inhoud/verkondiging	Toepassing verkondiging Liturgie en liederen
Pastoraat	Bezoek, bloemen en aandacht	Meer spontaniteit
Jeugdwerk	Aandacht ouderen	Aandacht jongeren en jonge gezinnen
Predikantsplaats	Eigen herkenbare voorganger	Samenwerking andere dorpen
Samenwerking in het dorp	Eigen identiteit	Samenwerking RK, school, MFA
Samenwerking NOP	Eigen zelfstandigheid	Samenwerking op functies
Kerkenraad/bestuur	Leiding geven gemeente	Samenwerking en delegeren
Communicatie	Gemeente-mail	Digitale app
Vrijwilligers	Groep 55-71	Inspireren middengroep
Financiën	Huidige bijdrage	Kosten lager/delen
Activiteiten	Aantal activiteiten voor jongeren/middengroep	- Ouderen (sociale momenten) - Meer inspiratie door wat we doen

6. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een samenvatting van de conclusies uit de verwerking en rapportage van de enquête. Daarna volgen de aanbevelingen aan kerkenraad en gemeente.

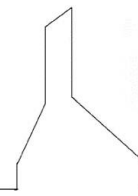
- Om de Godslamp brandend te houden en samen kerk te blijven na 2030 is vernieuwing nodig in onze gemeente. Door de ouderen wordt deze noodzaak minder gevoeld.
- De beleving en gewenste invulling van de erediensten is sterk leeftijdsgebonden. Daarbij gaat de voorkeur uit naar moderne diensten met vernieuwende elementen. We zingen het liefst ook opwekkingsliederen en andere religieuze popmuziek via de beamer in de reguliere kerkdienst in de toekomst. Niet zozeer nog meer BEAM-diensten. Voor de 71+ groep ligt dit beeld anders.
- In de eredienst zijn sociale momenten belangrijk en tegelijkertijd blijft de verkondiging en het woord Gods de belangrijkste inspiratie in de eredienst.
- Het gaat bij de gewenste vernieuwing meer over de vorm dan over de inhoud die we willen veranderen. Een andere manier van geloofsuiting in liturgie-liederen-verkondiging.
- Alle leeftijdsgroepen voelen zich thuis in onze gemeente. Dat is minder bij de groep 26-40 jaar.
- Ouderen doen iets meer mee vanuit verantwoordelijkheidsbesef. Jongeren willen aangeraakt/ geïnspireerd worden.
- Zonder dat het ten koste gaat van aandacht voor de ouderen, is er een sterk verlangen om meer aandacht te geven aan en te investeren in de jongeren en de jonge gezinnen.
- Pastoraat en omzien naar elkaar is heel belangrijk voor alle leeftijdsgroepen. Dat wordt nog belangrijker ervaren dan de eredienst.
- Persoonlijke aandacht voor onze gemeenteleden is belangrijk, maar meer formele en fysieke bezoeken per jaar zijn niet nodig. Omzien naar elkaar, gezien worden, persoonlijke aandacht zijn belangrijke elementen. Het liefst worden deze bezoeken wat meer spontaan en minder georganiseerd. Hier is ruimte voor aanpassing.
- Het lijkt erop dat erediensten met een sociaal aspect als belangrijk ervaren wordt. Sociale aspecten door de week zijn minder belangrijk in het algemeen, behalve voor de categorie ouderen.
- Voor het instant houden van de kerkelijke gemeente, met een herkenbare eigen predikantsplaats, wordt samenwerking met andere polderdorpen als noodzakelijk geacht.
- Een toekomstig voorganger zou vooral aansluiting moeten hebben met jongeren en jonge gezinnen.
- Samenwerking op polderniveau wordt als meer belangrijk gezien voor de toekomst, dan de samenwerking op dorpsniveau. Hoewel we in Rutten wel graag de mogelijkheden willen verkennen.
- Het eigen kerkgebouw geniet (zo lang mogelijk) de voorkeur. Is onderdeel van eigen identiteit en een eigen vaste basis. Het is een soort van thuishaven.
- Kerkenraad of bestuur van de kerk blijft belangrijk om goed te kunnen functioneren als gemeente in Rutten en in de toekomst. Het merendeel van de ondervraagden geeft aan dat de kerkenraad zich anders kan en moet organiseren in de toekomst. Dat kan met een kleinere kerkenraad met meer gedelegeerde taken naar de gemeente.
- Voor ouderen is het kerknieuws een vertrouwd communicatiemiddel. Jongeren geven de voorkeur aan nieuwe digitale vormen van communicatie. Streamen is een belangrijk vorm van communicatie. Graag zo houden.

- Wat betreft betrokkenheid lijkt er weinig ruimte voor een hogere financiële bijdrage.
- Alle leeftijdsgroepen willen een bijdrage leveren als het gaat om vrijwilligersinzet, waarbij de groep van 56-71 zichzelf heel sterk ziet als actief lid. Bij 71+ zien we vooral, dat zij meer op de achtergrond willen blijven en gevraagd willen worden voor het bijwonen van activiteiten.
- Meedoen in de kerk is een eigen keuze. We laten een ieder daar vrij in.

Aanbevelingen naar de kerkenraad/gemeente op basis van deze enquête en analyse

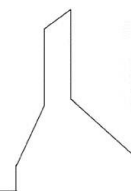
- Eén van de meest duidelijke uitkomsten is dat vernieuwing nodig is om de Godslamp brandend te houden in onze gemeente. Dit moeten we proberen om samen vorm te geven.
- Kies voor focus op jongeren en jonge gezinnen, zonder dat dat ten koste gaat van ouderen. Gezien de uitslag van de enquête zou de extra aandacht naar hen moeten uitgaan. Een toekomstig voorganger zou goede aansluiting moeten hebben met deze doelgroep.
- Bijna alle leeftijdsgroepen voelen zich min of meer thuis in onze gemeente (en dat is positief na de roerige tijd die we hebben gehad), behalve de groep 26-40 jaar. Dit is opvallend en vraagt om onderzoek /verdieping.
- Toekomstgericht moet de eredienst meer sociaal / interactief worden met vernieuwende liturgische elementen. Dit als toevoeging en niet in plaats van inspiratie en inhoud.
- Opwekkingliederen en andere geestelijke liederen worden vaak genoemd als waardevolle vernieuwende elementen voor de eredienst, neem dit op in orde van dienst.
- Ga samen met de gemeente na wat het globale beeld is van onze pluriformiteit en modaliteit. En onderzoek hoe we qua liturgie, verkondiging en liederen vernieuwende elementen op kunnen nemen en meer gewenste sociale momenten kunnen opnemen in de eredienst.
- Ga na hoe jongeren en de middengroep (zie ook verslag middengroep voorjaar 2020) geïnspireerd en betrokken willen worden. Alleen op hun verantwoordelijkheid wijzen zal niet helpen.
- Let bij het zoeken naar gastpredikanten erop, dat er voldoende aansluiting is met jongeren en jonge gezinnen.
- De frequentie en het aantal kerkelijke activiteiten hoeft niet zozeer omhoog, maar de invulling van de activiteiten zou anders moeten. Ontmoeting doordeweeks voor ouderen is belangrijker dan voor jongeren.
- Pastoraat wordt belangrijk ervaren, maar er is voorkeur voor een wat vrijere en persoonlijker vorm en minder handelen in formele afspraken en protocollen. Gemeenteleden zien hierin ook een rol voor zichzelf.
- Voor het in stand houden van een kerkelijke gemeente wordt een herkenbare eigen voorganger als noodzakelijk gezien. Een belangrijke toevoeging bij dit thema is, dat bijna alle leeftijdsgroepen de voorkeur uitspreken voor een eigen pastoraal medewerker en geen predikant. Wat dit precies inhoud zal verder onderzocht moeten worden.
- Men zou graag meer willen samenwerken met RK-geloofsgenoten en dorpsgenoten in het algemeen. En dan vanuit eigenheid, identiteit en niet vanuit loslaten.
- We zouden een wat meer gastvrije gemeente willen zijn. Het eigen kerkgebouw blijft de thuishaven. We werken het liefst vanuit ons eigen gebouw van binnen naar buiten, maar op bepaalde momenten mag het MFA hier ook een rol in spelen.
- Samenwerking dorp en MFA wordt als spannend ervaren. Het is een keuze om van buiten naar binnen te werken (mensen uit te nodigen) of van binnen naar buiten te werken (erop

uit te gaan). Er op uit gaan is moeilijker, maar vaak wel effectiever. Dit punt zal verder onderzocht moeten worden, zodat er vervolgens beleid op gemaakt kan worden.

Voorbeelden, waar mogelijkheden liggen en er op uit te gaan (dus kerken in het MFA), zijn: Start dorpsfeest met een speciale dienst in het MFA, 24 december (kerstnachtdienst in het MFA) en 4 mei-viering in het MFA.

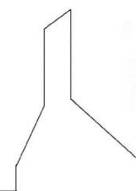
- Samenwerking op polderniveau wordt belangrijker gezien voor de toekomst dan samenwerking op dorpsniveau. Het is goed om dat te onderzoeken. Vraag is welke motivatie daar achter schuilt. Zelfde geloofsbeleving geeft rust en vertrouwen? Zoekt men gelijkgestemden? Vind men die niet in het dorp, dan is men bereid buiten Rutten in de omliggende polderdorpen aansluiting te zoeken en te vinden?
- Het merendeel geeft aan, dat de kerkenraad zich anders kan en moet organiseren in de toekomst. Dat kan met een kleinere kerkenraad met meer gedelegeerde taken naar de gemeente. De middengroep wil hierin verder gaan dan 71+. De middengroep ziet meer in samenwerking op polderniveau. Kerkenraadsbestuur opgeven gaat te ver, maar de invulling kan wel anders.
- Zet in op gemeentemail en de digitale vormen van communicatie. Streamen behouden. Het kerknieuws verdwijnt; slechts enkele malen per jaar laten verschijnen.
- De financiële bijdrage zal niet veel hoger worden per gezin. Maak een lange termijn begroting, waarin de kosten worden gedrukt of gedeeld worden met andere dorpen.
- De vrijwilligersinzet laat duidelijk een leeftijdseffect zien. Maak goed gebruik van 55-71 jarigen. Maar ga ook keuzes maken in wat wel en niet te doen. Meedoen in de kerk is een eigen keuze. We laten een ieder daar vrij in. Waarbij een merendeel van de respondenten aangeeft passief lid te zijn maar best een rol wil vervullen als men gevraagd wordt. Laat de Geest zijn werk doen.

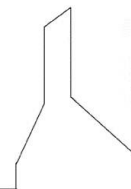
Bijlage 1

Resultaten enquête.

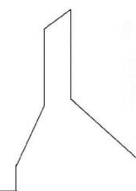
Nr.	Stelling	Totaal	≤25	26-40	41-55	56-70	≥71	
1	A	Voor een toekomstbestendige kerk is vernieuwing nodig.	79%	85%	94%	91%	84%	50%
	B	Het gaat nu goed. We kunnen doorgaan, zoals we alles nu doen.	21%	15%	6%	9%	16%	50%
2	A	Ik vind de eredienst op zondag het belangrijkste van kerk- zijn.	29%	15%	19%	19%	41%	34%
	B	Ik vind pastoraat en omzien naar elkaar (het sociale aspect) het belangrijkste van kerk zijn.	71%	85%	81%	81%	59%	66%
3	A	We moeten meer investeren in jongeren.	89%	80%	88%	96%	90%	85%
	B	We moeten meer investeren in ouderen.	11%	20%	13%	4%	10%	15%
4	A	Mijn voorkeur gaat uit naar diensten, zoals we ze nu gewend zijn.	36%	23%	13%	16%	37%	73%
	B	Mijn voorkeur gaat uit naar moderne diensten met vernieuwende elementen.	64%	77%	88%	84%	63%	27%
5	A	Voor de toekomst is het belangrijk dat we een eigen predikant hebben.	37%	31%	31%	22%	53%	36%
	B	Voor de toekomst hebben we meer aan een eigen pastoraal medewerker.	63%	69%	69%	78%	48%	64%
6	A	De Emmaüskerk is een PKN-kerk voor met name gemeenteleden, die hier lid van zijn.	35%	54%	38%	30%	33%	33%
	B	De samenwerking met rooms-katholieken en andere dorpsgenoten mag best meer aandacht krijgen.	65%	46%	63%	70%	67%	67%
7	A	Ik zou graag deelnemen aan gespreksgroepen om mijn geloof te delen en te verrijken.	43%	42%	44%	41%	65%	15%
	B	Voor mij is de zondagse eredienst genoeg om mijn geloof te verrijken.	57%	58%	56%	59%	35%	85%
8	A	We moeten meer samenwerken met de basisscholen en hen betrekken bij onze kerkdiensten.	57%	38%	56%	67%	49%	69%
	B	We moeten ons als kerk meer op de basisscholen laten zien en <u>daar</u> activiteiten organiseren.	43%	62%	44%	33%	51%	31%
9	A	We moeten een eigen predikant beroepen, ook al kan dit maar voor 30%.	18%	23%	13%	10%	15%	30%
	B	Door samen te werken met de buurdorpen kunnen we samen een 'eigen' predikant beroepen voor meer uren.	82%	77%	88%	90%	85%	70%
10	A	Streamen en fysieke kerkdiensten gaan prima samen en dit moet na de coronatijd ook zo blijven.	87%	100%	94%	97%	85%	70%
	B	We moeten z.s.m. terug naar fysieke kerkdiensten. Het streamen kan dan stoppen.	13%	0%	6%	3%	15%	30%
11	A	We moeten zoveel mogelijk gemeenteleden actief mee laten doen in de kerk.	22%	8%	6%	19%	36%	18%

	B	Meedoen in de kerk is een eigen keuze. We laten een ieder daar vrij in.	78%	92%	94%	81%	64%	82%
12	A	Ik vind bezoek en persoonlijke aandacht van de kerk heel belangrijk.	78%	77%	81%	63%	84%	86%
	B	Dat bloemetje of bezoek van de kerk hoeft voor mij niet.	22%	23%	19%	37%	16%	14%
13	A	Voor de toekomst zie ik mij zelf als actief lid.	51%	54%	50%	42%	76%	23%
	B	Voor de toekomst zie ik mij zelf als passief lid.	49%	46%	50%	58%	24%	77%
14	A	Ik vind de huidige liturgie over het algemeen goed. Deze hoeven we niet te veranderen.	50%	42%	19%	35%	54%	83%
	B	Ik vind de huidige liturgie over het algemeen te zwaar en te eentonig. Ik zou graag meer variatie en afwisseling willen.	50%	58%	81%	65%	46%	17%
15	A	Ik wil mijn bijdrage leveren door activiteiten te organiseren.	32%	45%	40%	42%	32%	5%
	B	Ik wil mijn bijdrage leveren door deel te nemen aan activiteiten.	68%	55%	60%	58%	68%	95%
16	A	Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Daarom moeten we als kerk meer aansluiten bij wat jongeren en jonge gezinnen belangrijk vinden.	47%	62%	53%	43%	64%	22%
	B	Jong en oud zijn welkom in onze kerk. We hoeven ons niet specifiek op jongeren en jonge gezinnen te richten.	53%	38%	47%	57%	36%	78%
17	A	Ik zou het fijn vinden als er vaker mensen vanuit de kerk / gemeenteleden bij mij langs kwamen.	25%	15%	21%	13%	33%	35%
	B	Ik vind meer bezoeken thuis per jaar niet nodig.	75%	85%	79%	87%	67%	65%
18	A	Als we voor een eigen predikant kiezen, dan zoeken we iemand, die zich meer richt op jeugd en jonge gezinnen.	83%	70%	86%	86%	82%	84%
	B	Als we voor een eigen predikant kiezen, dan zoeken we iemand, die zich meer richt op ouderen.	17%	30%	14%	14%	18%	16%
19	A	Ik voel mij vrij om mijn talenten in te zetten binnen de gemeente.	54%	67%	57%	65%	50%	38%
	B	Ik wil graag een bijdrage leveren in activiteiten, maar dan moet ik wel gevraagd worden.	46%	33%	43%	35%	50%	62%
20	A	Praktisch gezien zullen we in onze kleiner wordende gemeente toe moeten gaan naar een kleine(re) kerkenraad met gedelegeerde taken.	88%	77%	87%	97%	100%	69%
	B	In onze kleiner wordende gemeente willen we hoe dan ook vasthouden aan het aantal voorgeschreven ambtsdragers	12%	23%	13%	3%	0%	31%

21	A	Ik vind activiteiten door de week (gespreksgroepen, Bijbelstudie, etc.) het belangrijkste van het kerk zijn.	21%	40%	29%	23%	24%	7%
	B	Ik vind de eredienst op zondag het belangrijkste van kerk zijn.	79%	60%	71%	77%	76%	93%
22	A	Een kruis en uitingen van het rooms-katholieke geloof kunnen prima naast elkaar in onze kerk.	56%	54%	64%	60%	55%	48%
	B	Onze kerk is en blijft een PKN-kerk. Ook alle uitingen moeten daarop gericht zijn.	44%	46%	36%	40%	45%	52%
23	A	Ik zou graag meer BEAM-diensten willen	28%	46%	50%	37%	22%	7%
	B	Een paar BEAM- diensten per jaar vind ik voldoende	72%	54%	50%	63%	78%	93%
24	A	Ik ga naar de kerk, omdat ik gemeenteleden en dorpsgenoten wil ontmoeten.	21%	36%	29%	15%	21%	15%
	B	Ik ga naar de kerk om geïnspireerd te worden en mijn geloof te voeden en levendig te houden.	79%	64%	71%	85%	79%	85%
25	A	Pastoraat is voor de voorganger, de bezoekermedewerkers en de ouderlingen.	36%	33%	31%	45%	29%	39%
	B	Pastoraat is voor alle gemeenteleden. Daar wil ik ook aan meewerken.	64%	67%	69%	55%	71%	61%
26	A	Ik ben bereid meer geld aan de kerk te geven, als dit goed besteed wordt.	10%	42%	20%	3%	11%	0%
	B	Ik vind mijn de huidige financiële bijdrage voldoende.	90%	58%	80%	97%	89%	100%
27	A	Ik voel me thuis in onze kerk en gemeente.	70%	62%	43%	76%	67%	86%
	B	Ik voel me niet meer zo thuis in onze kerk en denk wel eens aan een andere geloofsgemeenschap.	30%	38%	57%	24%	33%	14%
28	A	Onze kerk moet zich vooral richten op de eigen kerkelijke gemeente.	38%	31%	38%	35%	48%	31%
	B	Onze kerk moet zich vooral richten op de gehele dorpsgemeenschap.	62%	69%	63%	65%	52%	69%
29	A	Ik vind het kerkbezoek belangrijk voor de eredienst en de ontmoeting.	74%	69%	63%	80%	79%	71%
	B	Nu ik online meer goede diensten kan volgen, heb ik minder behoefte om naar de kerk te gaan.	26%	31%	38%	20%	21%	29%
30	A	We zingen liefst alleen liederen uit het liedboek en de evangelische liedbundel.	34%	23%	6%	21%	33%	69%
	B	We zingen liefst ook opwekkingsliederen en andere religieuze popmuziek via de beamer.	66%	77%	94%	79%	67%	31%
31	A	Ik vind dat we meer moeten samenwerken met buurdorpen, om voldoende activiteiten te kunnen blijven organiseren.	77%	92%	88%	83%	74%	62%
	B	Ik vind dat we volledig zelfstandig moeten blijven, ook al betekent dat we minder activiteiten kunnen organiseren.	23%	8%	13%	17%	26%	38%

32	A	Toekomst van onze kerk heeft meer sociale momenten en ontmoetingsmomenten nodig.	68%	62%	80%	74%	60%	68%
	B	Toekomst van onze kerk heeft meer geloofsverdieping nodig.	33%	38%	20%	26%	40%	32%
33	A	Een kerk in het dorp is belangrijk en willen we behouden.	63%	69%	44%	45%	70%	79%
	B	Kerk kun je ook zijn in een multifunctioneel gebouw of thuis.	37%	31%	56%	55%	30%	21%
34	A	Om de kerk in stand te houden is samenwerking nodig binnen en buiten het dorp.	80%	92%	81%	86%	85%	62%
	B	In de huidige vorm kunnen we de kerk nog jaren in stand houden.	20%	8%	19%	14%	15%	38%
35	A	Ik wil graag dat er doordeweeks meer ontmoetingsmomenten voor jongeren binnen de gemeente georganiseerd worden.	42%	45%	53%	52%	41%	24%
	B	Ik wil graag dat er doordeweeks meer ontmoetingsmomenten voor ouderen binnen de gemeente georganiseerd worden.	58%	55%	47%	48%	59%	76%
36	A	Ik zie de kerkenraad als iets van vroeger. Besturen van de kerk kan nu ook in andere vormen.	40%	50%	50%	57%	40%	12%
	B	Ik zie de kerkenraad als een belangrijk orgaan om de kerk te besturen.	60%	50%	50%	43%	60%	88%
37	A	Ik wil actief meewerken in de kerk en hier ook tijd voor vrij maken.	33%	42%	31%	31%	48%	7%
	B	Ik blijf graag meer op de achtergrond.	67%	58%	69%	69%	52%	93%
38	A	Ik sta open voor gezamenlijke kerkdiensten met andere dorpen.	76%	85%	80%	82%	81%	52%
	B	Ik wil graag kerkdiensten met alleen de gemeente van Rutten.	24%	15%	20%	18%	19%	48%
39	A	Ik wil graag het maandelijkse kerknieuws behouden.	50%	54%	13%	32%	44%	94%
	B	Kerknieuws mag verdwijnen, de gemeentemail en de gemeenteapp geven mij voldoende informatie.	50%	46%	88%	68%	56%	6%
40	A	Samenwerken met buurtdorpen kan ons helpen om voldoende kerkenraadsleden te houden.	58%	54%	81%	68%	59%	37%
	B	Ik wil graag volledig zelfstandig blijven als gemeente. Ook al betekent dat dan minder ambtsdragers.	42%	46%	19%	32%	41%	63%